

שש הערות על תעשיית הבקר בישראל

מאת עמירם כהן | 10.3.08 דה מרקר

בניגוד לתעשיית הבשר האמריקאית, שתרוכמה לאיכות הסביבה שלילית, בישראל יש לתעשיית הבשר, כמה היבטים חיוביים בהקשר הירוק. שש הערות על תעשיית הבקר בישראל ועל ההבדלים בינה לבין התעשייה האמריקאית

באמצעות ניצול פסולת של תעשיית המזון בישראל.

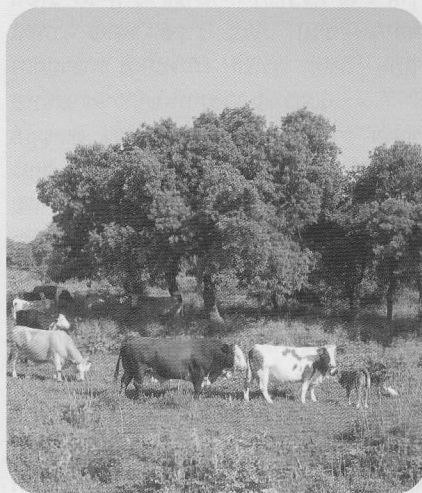
6. הפרה הישראלית - "הירוקה" בעולם. זאת בשל הרכב המזון שלה, בהשוואה למזון שממנו ניזונות הפרות במדינות אחרות. כתוצאה מכך, הפרה הישראלית פולטת כמות נמוכה במיוחד של גז החממה מתאן (CH₄), שהוא בעל השפעה גדולה במיוחד על התחממות כדור הארץ. בגלל היעדר שטחי מרעה גדולים, ניזונה הפרה הישראלית בעיקר ממזון מרוכז (גרעינים ותערובות), המכיל כמות מועטה של חומר צמחי, כמו תאית. מזון עני בחומר צמחי יוצר כמות מועטה של גז החממה מתאן. מחקרים בתחום מצאו שפרה ישראלית פולטת רק 40% מכמות המתאן שפולטת פרה ניו-זילנדית, הניזונה, כמעט אך ורק, ממרעה טבעי, ו-80% מהמתאן שפולטת פרה אירופית, ששיעור החומר הצמחי בתזונה שלה גבוה מזה של הפרה הישראלית. מנהל אגף בעלי חיים במשרד החקלאות, ד"ר ישראל פלמנבאום, מסביר כי כמות המתאן הנוצרת בקיבת הפרה, ונפלטת לאחר מכן לאטמוספירה, תלויה בעיקר במשך הזמן שהמזון שוהה בקיבתה: ככל שהזמן קצר יותר - כמות המתאן שתיפלט תהיה קטנה יותר.

הפרה הישראלית, הניזונה ממזון מרוכז שמתעכל במהירות, תייצר פחות מתאן מכפי שמייצרות פרות הניזונות ממרעה טבעי, בעיקר מהצמחייה הגדלה בטבע. גם תנובת החלב קשורה לכך. ככל שתנובת החלב גבוהה יותר - כמות גז המתאן שנוצרת בקיבת הפרה נמוכה יותר. הפרה הישראלית, שהיא השיאנית העולמית בתנובת חלב (11,500 ק"ג חלב לשנה) - היא על כן גם הפרה "הירוקה" ביותר בעולם. ■

להם אלטרנטיבה כלכלית אחרת. בראייה רחבה, הבשר הטרי שמוצר ברפתות החלב, הוא רק מוצר לוואי של ייצור החלב, אך יש לו תרומה למאזן הרווחיות של הרפתות.

5. ניצול הפסולת של תעשיית המזון בישראל - ד"ר מאורי רוזן, רכז מקצועי לתחום גידול הבקר לבשר ואיכות הבשר במשרד החקלאות, אומר כי בישראל מנצלים את מוצרי הלוואי של תעשיית המזון והחקלאות כחלופה למספוא מיובא - ולכן גידול בקר לבשר בישראל הוא בעל חשיבות אקולוגית, בסילוק חלק גדול מהפסולת המיוצרת בענף עיבוד המזון.

אם הפסולת הזאת לא תנוצל על ידי מגדלי הבקר לבשר, מסביר רוזן, היא תהיה מקור לזיהום הסביבה. למעשה, ענף הבקר לבשר בישראל הוא היחיד מבין ענפי החי, שמסוגל לנצל מוצרי לוואי תעשייתיים, בעלי ערך תזונתי נמוך, כמו קליפות פרי הדר. אפשר לומר שחלק ניכר מהבשר הטרי בישראל מיוצר

1. שטחים קטנים - גידול הבקר לבשר בישראל אינו גוזל שטחי קרקע יקרים. עדרי בקר לבשר, המונים כ-6,000 ראש, פרוסים בישראל על שטחי מרעה טבעי, שאין להם שימוש אחר. המפטמות לגידול עגלים גוזלות שטח קרקע מזערי (10 מ"ר לראש).

הפרה הישראלית, שהיא השיאנית העולמית בתנובת חלב (11,500 ק"ג חלב לשנה) - היא על כן גם הפרה "הירוקה" ביותר בעולם

2. מחסום מפני השתלטות נדל"נית - לענף גידול הבקר לבשר בישראל יש אפילו הצדקה ירוקה: הוא משמש מחסום מפני השתלטותם של קבלני הנדל"ן על השטחים הפתוחים ועל שטחי המרעה בגליל, בחבל מנשה, בכרמל ובמקומות אחרים. אזורים אלה הם "ריאות ירוקות", המונעות אורבניזציה פראית בשטחים הפתוחים שנותרו בישראל.

3. זבל אורגני - הפסולת (פרש) שמייצרים עדרי הבקר לבשר מתפזרת באופן טבעי בשטחי המרעה ומשמשת זבל אורגני לצמחייה הטבעית הגדלה באזורים אלה. הפרש שמייצרים העגלים במפטמות נערם בשולי המפטמות, במשך גידולם, ובסתינו הוא מפוזר בשדות כזבל אורגני. לא התקבלו תלונות מצד הארגונים הירוקים על כך, שהזבל האורגני מזהם את מי התהום.

4. הבשר - תוצר לוואי של תעשיית החלב. כמחצית מהבשר הטרי בישראל מקורו בשחיטת פרות חלב, שסיימו את מחזורי ההמלטה שלהן וחדלו להניב חלב, או משחיטת עגלים (מחצית מההמלטות) שאין